

23. seminar *Arhivi, knjižnice, muzeji: Mogućnost suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture*. Hrvatsko muzejsko društvo, Hrvatsko arhivističko društvo, Hrvatsko knjižničarsko društvo.

Poreč, 27. – 29. studenoga 2019.

Seminar *Arhivi, knjižnice, muzeji: Mogućnosti suradnje o okruženju globalne informacijske infrastrukture* održan je od 27. do 29. studenoga 2019. u Poreču. Ovogodišnji 23. po redu seminar održan je u organizaciji Hrvatskoga muzejskoga društva kao glavnoga organizatora. Ostali organizatori seminara bili su Hrvatsko arhivističko društvo i Hrvatsko knjižničarsko društvo te brojni suorganizatori (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Hrvatski državni arhiv, Muzejsko dokumentacijski centar, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Filozofski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, Sveučilište u Zadru i ICARUS Hrvatska). Seminar su podržali Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske te dugogodišnji sponzori Crescat, Primat logistika i Kartonaža Vlašić. Tema *Upravljanje podacima u AKM zajednici* privukla je 120 sudionika iz Hrvatske i inozemstva, koji su kroz izlaganja, radionice i posterska izlaganja doprinijeli kvaliteti i razradi problematike na seminaru s obzirom na zakonske regulative, novopečene pravilnike, a i one koji tek trebaju doći. Seminar je bio podijeljen u šest sesija, na kojima je održano 50 izlaganja (od 51 prijavljenoga), 5 radionica i 13 posterskih izlaganja.

Pozdravnim govorom skup je otvorila predsjednica HMD-a Vlasta Krklec. Prvo predavanje otvorio je Boris Bosančić s Filozofskoga fakulteta u Osijeku, koji je uveo sudionike skupa u središnju temu *Pojam podataka u teoriji i praksi*. U izlaganju je pojam podataka obradio s povijesno-etimološkoga, filozofskoga, znanstvenoga i praktičnoga aspekta te je istaknuta važnost njegove funkcije u vezi s dokumentiranjem uporabe arhivskoga, knjižničnoga i muzejskoga gradiva te njihovih zapisa u vremenu. Izlagačka sesija nastavljena je predavanjem Vlatke Lemić iz Rektorata Sveučilišta u Zagrebu, koja je predstavila projekt Time Machine pokrenut 2017., posvećen razvoju velikih digitalizacijskih i računalnih infrastrukture umjetne inteligencije s ciljem umrežavanja europskoga kulturnoga nasljeđa. Do sada se u projekt uključilo više od 500 ustanova te je time uspostavljena najveća europska mreža akademskih, istraživačkih i kulturnih ustanova i IT sektora.

Druga izlagačka sesija započela je predavanjem Breze Šalamon-Cindori iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, koja se je osvrnula na povijesno-kulturne ustanove koje u svojem poslovanju prikupljaju brojne podatke, te tako naglasila da su podatci pokazatelji ponajprije kvantitete, ali i kvalitete njihovih usluga, kao i pokazatelji njihova poslovanja. Jagoda Mesić sa Sveučilišta u Zagrebu osvrnula se je na javna sveučilišta, koja nisu samo mjesta akademskoga razvoja i ostvarenja znanstvene i umjetničke djelatnosti, nego su to prostori i povijesno-

kulturnoga karaktera, u kojima važno mjesto zauzima njihovo arhivsko gradivo. Višnja Cej, Janja Maras i Ismena Meić iz Knjižnica grada Zagreba prikazale su na koje sve načine Knjižnice grada Zagreba prilagođavaju svoje poslovanje GDPR-u, osobito u dijelu prikupljanja podataka članova korisnika knjižnica.

U treću sesiju uveo nas je Igor Mandić iz Glazbenoga odjela Gradske knjižnice u Zagrebu. U svojem predavanju istaknuo je problematiku i važnost zvučnih zapisa na zastarjelim medijima između arhiva, knjižnica i muzeja te ukazao na moguće rješenje kroz suradnju istih. Denis Gačić s Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu propitkivao je ideju programa vjernosti u muzejima i drugim kulturnim ustanovama te je analizirao smisao i dobrobit takvoga programa za povijesno-kulturne institucije i jačanje kulturnoga turizma Republike Hrvatske.

Predavanjem Gordona Dunsirea o interoperabilnosti i izboru u angloameričkom pravilniku (Resource description and access, RDA) započela je četvrta sesija. U izlaganju je prikazana nova verzija RDA, u čiju je integraciju uključen model IFLA LRM (Library Reference Model), što omogućava korištenje RDA širega kruga zajednice. Branka Kerec Prekoršek iz Univerzitetne knjižnice Maribor predstavila je praksu opisivanja fotografija u slovenskim knjižnicama, pokazujući različite mogućnosti koje nudi skupni katalog Cobiss.si. Tamara Štefanac iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu predstavila je teorijski okvir i praktične ishode istraživanja i prezentacije vodenih znakova na papiru.

U petoj izlagačkoj sesiji Milena Bušić iz Muzeja grada Zagreba, usporedbom stručne obrade gradiva u knjižničnoj i muzejskoj praksi, prikazala nam je sličnosti i razlike, prednosti i nedostatke, te što se bi mogli učiniti da podatci o nasljeđu koje čuvamo postanu što dostupniji kako samim djelatnicima, tako i korisnicima povijesno-kulturnih ustanova. Mislav Barić iz Hrvatskoga povijesnoga muzeja predstavio je trogodišnji tok projekta koji, osim što ima za fokus zaštitu i pristup gradivu, daje veliku pažnju obradi i očuvanju podataka vezanih uz muzejske predmete. Jelena Balog Vojak, Maja Mladinov i Zdenka Šinkić prikazale su utjecaj korisnika Hrvatskoga povijesnoga muzeja na prilagodbu muzeja novim društvenim okolnostima, korisničkim očekivanjima i tehnološkomu napretku.

Zadnja, šesta sesija započela je predavanjem Zorana Svrtana iz Muzeja za umjetnost i obrt, koji se je osvrnuo na tezauruse. Jedini način da se naši podatci plasiraju na međunarodne portale i budu dobro i ispravno prihvaćeni, put je kroz tezauruse, koji trebaju biti obogaćeni prijevodima i poveznicama prema međusobno korištenim tezaurusima. Vikica Semenski i Andrea Šušnjar iz Knjižnica grada Zagreba prikazale su nam sustav koncepata u repozitoriju Digitalizirane zagrebačke baštine (DZB). Kristijan Crnković iz tvrtke ArhivPRO u izlaganju nam je prikazao rezultate projekta katalogizacije i digitalizacije knjiga u Franjevačkom samostanu u Vukovaru.

U sklopu 23. AKM-a održano je pet radioničkih sesija: Vlasta Krklec iz Hrvatskoga muzejskoga društva vodila je muzejsko-pedagošku radionicu *Uprav-*

ljanje podacima s aspekta muzeoloških i pedagoških programa. Ana Vukadin vodila je radionicu *Pravilnik za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima: Iskazivanje konteksta i odnosa*, gdje su kolege iz različitih institucija prikazali kontekst koji predlaže navedeni pravilnik. Damir Doračić iz Arheološkoga muzeja u Zagrebu vodio je konzervatorsko-restauratorsku radionicu na kojoj su prikazani razni primjeri mikrostrukturnih istraživanja provedenih u konzervatorsko-restauratorskim laboratorijima unutar AKM zajednice. Vlatka Lemić iz Rektorata Sveučilišta u Zagrebu vodila je radionicu *Topoteka*, na kojoj su predstavljene hrvatske Topoteke, nastale suradnjom s povijesno-kulturnim ustanovama, školama, akademskim institucijama i lokalnim udrugama. Radionicu muzejskih dokumentarista vodio je Borut Kružić iz Prirodoslovnoga muzeja Rijeka, a na njoj su razmatrani koraci za izradu pravilnika koji bi uz postojeći ili neki novi pravilnik o načinu i viđenju muzejske dokumentacije imao za cilj dati detaljniji opis navedenih postupaka.

Na 23. AKM-u predstavljena su nova izdanja te je predstavljen i prošlogodišnji 22. zbornik radova AKM-a. Glasovanjem sudionika izabran je najbolji poster: *Izrada muzejskih suvenira 3D printerom*, koji je izradio i predstavio Tihomir Tutek iz Pomorskoga i povijesnoga muzeja Hrvatskoga primorja Rijeka.

Organizacijska palica sljedećega AKM seminara pripala je arhivističkomu društvu. Također je predložen radni naslov središnje teme za sljedeći 24. AKM: *Izvan vlastitih okvira – otvoreni AKM*.

Emilia Domazet